

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ΤΑΞΗ: Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 19 Απριλίου 2015
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Θουκυδίδου Ιστορία, 3, Κεφ. 75. 1-5

Τῇ δὲ ἐπιγυνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Δείτροφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγγεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἐπύρασε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὦσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκείνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὁρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἴηραιον ἰκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησιν τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἴηραίου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδοθεί στη νέα ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ... ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν».

Μονάδες 30

B.1. Ποιοι ἦταν οἱ ὅροι τῆς συμφωνίας ποὺ διαπραγματευόταν ὁ Νικόστρατος;

Μονάδες 10

B.2. Να χαρακτηριστεῖ ἡ προσωπικότητα τοῦ Νικόστρατου με βάση τῆς ἐνέργειές του στο ἀπόσπασμα ποὺ σας δίνεται.

Μονάδες 10

B.3. ΠΑΡΑΘΕΜΑ

Ὁ Θουκυδίδης στὸ 1,22 γράφει: «...Κι' ὅταν ἀκούει κανεὶς τὴν ἱστορία, ἴσως δὲ φαίνεται τόσο ευχάριστο ὅ,τι δὲ μοιάζει με παραμῦθι ὅσοι ὁμῶς θέλησαν νὰ ἐξετάσουν τὴν καθαρὴ ἀλήθεια τῶν ὧσων ἐγέναν, καὶ ἐκείνων ποὺ μέλλουν κάποτε νὰ ξαναγίνουν, ὅπως εἶναι ἡ φύση τῶν ἀνθρώπων ἢ τὰ ἴδια τὰ παρόμοια, θὰ μου φτάσει ἀν' αὐτοὶ τὰ κρίνουν ὠφέλιμα. Γιατί τὸ ἔργο μου ἔχει συγγραφεῖ περισσότερο γιὰ νὰ τυχόν οἱ ἀνθρώποι αἰώνιο χτήμα τους παρά σαν ἀγώνισμα γιὰ νὰ τ' ἀκούει κανεὶς μίᾳ μόνο φορᾶ» (Μετάφραση Ἑλλης Λαμπριδῆ).

Με βάση τὸ παραπάνω παράθεμα καὶ τὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ πρωτότυπο κείμενο ποὺ σας δόθηκε, νὰ διακρίνετε τῆς πραγματικὲς αἰτίες ἀπὸ τῆς αφορμὲς ποὺ καθοδήγησαν τὴ συμπεριφορὰ τῶν δημοκρατικῶν στὴν Κέρκυρα καὶ νὰ ἐπισημάνετε τὸν σκοπὸ τὸν ὁποῖο ἐξυπηρετεῖ ἡ διάκριση αὐτὴ σύμφωνα με τὸ Θουκυδίδη

Μονάδες 10

B.4. Με ποῖο τρόπο παραθέτει ὁ Θουκυδίδης τοὺς λόγους τῶν ομιλητῶν στῆς δημηγορίες του καὶ γιατί;

Μονάδες 10

B.5. α) **καταλιπεῖν, πληρώσαντες, ἔλαβε, διέφθειραν, ὀρώντες:** Νὰ γράψετε ἀπὸ μίᾳ ὁμόρριζη λέξη, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την **αντώνυμή** της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. αίτιος	α) άνιστημι
2. έχθρός	β) κενῶ
3. ἴσος	γ) καινῶ
4. καθίζω	δ) ἄνισος
5. πληρῶ	ε) φίλος
	στ) ἐναντίος
	ζ) ἀναίτιος

Μονάδες 5

B.6. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

α) **όπλιταις:**

κινήσει:

ύγιες:

τινάς:

ἐλάσσους:

τη γενική του ενικού αριθμού

την κλητική του ενικού αριθμού

τη δοτική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος

την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο αρσενικό γένος στον υπερθετικό βαθμό

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

- β) ἔμειναν: τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα
 ἀποπλεύσεσθαι: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
 καταλιπεῖν: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' στη φωνή που βρίσκεται
 ἀποπεμφθῶσι: το τρίτο ενικό πρόσωπο της ευκτικής του ίδιου χρόνου
 διέφθειραν: το απαρέμφατο του παρακειμένου της μέσης φωνής

Μονάδες 5

- B.7. α)** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις που σας δίνονται:

Μεσσηνίων:

ἀποπλεύσεσθαι:

δείσαντες:

ταύτη:

ἔς τὴν νῆσον:

Μονάδες 5

- β) «εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκάλυσε, διέφθειραν ἄν»: Να αναγνωρίσετε τον παραπάνω υποθετικό λόγο του κειμένου (**μονάδες 2**) και να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος (**μονάδες 3**).

Μονάδες 5